NÕUKOGU OTSUS 2014/73/ÜVJP,

10. veebruar 2014,

Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni kohta Kesk-Aafrika Vabariigis (EUFOR RCA)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 42 lõiget 4 ja artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) ÜRO Julgeolekunõukogu väljendas Kesk-Aafrika Vabariigi olukorra kohta 5. detsembril 2013 vastu võetud resolutsioonis 2127 (2013) sügavat muret julgeolekuolukorra jätkuva halvenemise ning rahvusvahelise humanitaarõiguse ja inimõiguste korduva ja sageneva rikkumise pärast Kesk-Aafrika Vabariigis. Lisaks andis ÜRO Julgeolekunõukogu loa käivitada Aafrika riikide juhtimisel toimuv rahvusvaheline Kesk-Aafrika Vabariigi toetusmissioon (AFISM-CAR), mille kestuseks on kaksteist kuud, ning andis loa ajutiselt lähetada Kesk-Aafrika Vabariiki Prantsusmaa relvajõud, et võtta kõik vajalikud meetmed, millega toetatakse missiooni AFISM-CAR tema mandaadi täitmisel.

(2) Pärast nõukogu 21. oktoobri 2013. aasta ja 16. detsembri 2013. aasta järeldusi väljendas Euroopa Ülemkogu oma 20. detsembri 2013. aasta järeldustes muret jätkuvalt süveneva kriisi pärast Kesk-Aafrika Vabariigis ning selle rängade humanitaar- ja inimõigusalaste tagajärgede pärast. Euroopa Ülemkogu tervitas Prantsusmaa relvajõudude sekkumist Aafrika relvajõudude toetuseks, et aidata taastada julgeolekut, ning tervitas Aafrika partnerite järjepidevat pühendumist olukorra stabiliseerimisele. Ühtse lähenemisviisi raames kinnitas Euroopa Ülemkogu liidu valmisolekut vaadata läbi asjakohaste vahendite kasutamine, et toetada riigi stabiliseerimiseks tehtavaid jõupingutusi, sealhulgas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames, nii selle sõjalises kui ka tsiviilmõõtmes. Euroopa Ülemkogu kutsus liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat (edaspidi „kõrge esindaja") esitama asjakohase ettepaneku nõukogu otsuse vastuvõtmiseks 2014. aasta jaanuaris.

(3) Nõukogu kiitis 20. jaanuaril 2014 heaks Kesk-Aafrika Vabariigis läbiviidava ning ÜJKP sõjalise üleminekuoperatsiooni (edaspidi „EUFOR RCA") kriisiohjamise kontseptsiooni, tingimusel et ÜRO Julgeolekunõukogu võtab ÜRO põhikirja VII peatüki alusel vastu resolutsiooni. Nõukogu rõhutas, kui tähtis on tihe koostöö partneritega, eelkõige ÜRO, Aafrika Liidu, Kesk-Aafrika Vabariigi ametivõimude ja Prantsusmaa operatsiooniga Sangaris.

(4) ÜRO Julgeolekunõukogu võttis 28. jaanuaril 2014 vastu resolutsiooni 2134 (2014), millega antakse volitus ELi operatsiooni EUFOR RCA moodustamiseks.

(5) Kesk-Aafrika Riikide Majandusühenduse peasekretariaat väljendas 23. jaanuaril 2014 heameelt Kesk-Aafrika Vabariigis läbiviidava ELi operatsiooni üle.

(6) Kesk-Aafrika Vabariigi ajutine president väljendas kõrgele esindajale 24. jaanuaril 2014 saadetud kirjas heameelt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2134 (2014) volitatud ELi operatsiooni üle.

(7) Olukorra stabiliseerumisele kaasaaitamiseks peaks EUFOR RCA saavutama võimalikult kiiresti täieliku operatsioonivõime. EUFOR RCA peaks täitma oma ülesandeid, et anda operatsioon üle AFISM-CAR-ile nelja kuni kuue kuu jooksul pärast täieliku operatsioonivõime saavutamist.

(8) Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 38 kohaselt teostab poliitika- ja julgeolekukomitee nõukogu ja kõrge esindaja vastutusel poliitilist kontrolli kriisiohjamisoperatsiooni üle, annab selle jaoks strateegilisi suuniseid ning teeb asjakohaseid otsuseid.

(9) On vaja pidada läbirääkimisi liidu üksuste ja isikkoosseisu staatust ning kolmandate riikide osalemist liidu operatsioonidel käsitlevate rahvusvaheliste kokkulepete üle ja need sõlmida.

(10) ELi lepingu artikli 41 lõike 2 kohaselt ja kooskõlas nõukogu otsusega 2011/871/ÜVJP, [1] katavad liikmesriigid käesolevast otsusest tulenevad sõjalise või kaitsepoliitilise tähendusega tegevuskulud vastavalt ELi lepingu artikli 41 lõikele 2 ja kooskõlas nõukogu 19. detsembri 2011. aasta otsusega 2011/871/ÜVJP (edaspidi „ATHENA").

[1] Nõukogu 19. detsembri 2011. aasta otsus 2011/871/ÜVJP, millega luuakse mehhanism Euroopa Liidu sõjalise või kaitsepoliitilise tähendusega operatsioonide ühiste kulude rahastamise haldamiseks (Athena) (ELT L 343, 23.12.2011, lk 35).

(11) Kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artikliga 5 ei osale Taani liidu kaitsepoliitilise tähendusega otsuste ja meetmete väljatöötamises ning rakendamises. Sellest tulenevalt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav, ning seetõttu ei osale ta käesoleva operatsiooni rahastamises,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Missioon

1. Kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 2134 (2014) esitatud mandaadiga ja keskendudes Bangui piirkonnale viib liit läbi sõjalise üleminekuoperatsiooni Kesk-Aafrika Vabariigis (edaspidi „EUFOR RCA"), et aidata kaasa turvalise ja ohutu keskkonna loomisele ning annab oma operatsiooni üle Kesk-Aafrika Vabariigi toetusmissioonile (AFISM-CAR) nelja kuni kuue kuu jooksul pärast täieliku operatsioonivõime saavutamist.

2. EUFOR RCA tegutseb kooskõlas poliitiliste, strateegiliste ja poliitilis-sõjaliste eesmärkidega, mis on esitatud nõukogu poolt 20. jaanuaril 2014 heaks kiidetud kriisiohjamise kontseptsioonis.

Artikkel 2

ELi operatsiooni ülema nimetamine

EUFOR RCA ELi operatsiooni ülemaks nimetatakse kindralmajor Philippe Pontiès.

Artikkel 3

ELi operatsiooni peakorteri määramine

EUFOR RCA peakorteri asukohaks on Larissa, Kreeka.

Artikkel 4

Operatsiooni planeerimine ja käivitamine

1. Nõukogu kiidab võimalikult kiiresti pärast käesoleva otsuse vastuvõtmist heaks jõukasutusreeglid, mida on vaja EUFOR RCA ettevalmistavas etapis.

2. Otsuse EUFOR RCA käivitamise kohta võtab vastu nõukogu, kes teeb seda pärast operatsiooni plaani ja mandaadi täitmiseks vajalike jõukasutusreeglite heakskiitmist.

Artikkel 5

Poliitiline kontroll ja strateegiline juhtimine

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee teostab nõukogu ja kõrge esindaja vastutusel EUFOR RCA poliitilist kontrolli ja strateegilist juhtimist. Nõukogu volitab käesolevaga poliitika- ja julgeolekukomiteed tegema kooskõlas ELi lepingu artikliga 38 asjakohaseid otsuseid. Kõnealune volitus hõlmab õigust teha muudatusi planeerimisdokumentidesse, sealhulgas operatsiooni plaani, käsuliini ja jõukasutusreeglitesse. Volituse hulka kuulub ka õigus teha ELi operatsiooni ülema ja ELi vägede juhataja nimetamist käsitlevaid otsuseid. ELi sõjalise operatsiooni eemärkide ja lõpetamise osas jääb otsustusõigus nõukogule.

2. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab nõukogule korrapäraselt aru.

3. ELi sõjalise komitee esimees annab poliitika- ja julgeolekukomiteele korrapäraselt aru EUFOR RCA läbiviimise kohta. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib asjakohasel juhul kutsuda ELi operatsiooni ülema või ELi vägede juhataja oma koosolekutele.

4. Poliitika- ja julgeolekukomitee hindab kirjaliku aruande põhjal EUFOR RCA edusamme kolm kuud pärast operatsiooni käivitamist.

Artikkel 6

Sõjaline juhtimine

1. ELi sõjaline komitee jälgib ELi operatsiooni ülema juhitava EUFOR RCA nõuetekohast läbiviimist.

2. ELi operatsiooni ülem annab ELi sõjalisele komiteele korrapäraselt aru. ELi sõjaline komitee võib asjakohasel juhul kutsuda ELi operatsiooni ülema või ELi vägede juhataja oma koosolekutele.

3. ELi sõjalise komitee esimees on peamiseks kontaktisikuks ELi operatsiooni ülemale.

Artikkel 7

Liidu tegevuse sidusus ja koordineerimine

1. Kõrge esindaja tagab käesoleva otsuse rakendamise ja selle kooskõla kogu liidu välistegevusega, sealhulgas liidu arenguprogrammide ja liidu antava humanitaarabiga.

2. Ilma et see piiraks käsuliini kohaldamist, saab ELi operatsiooni ülem Banguis asuva ELi delegatsiooni juhilt kohapealset olukorda käsitlevaid poliitilisi juhiseid.

3. Kõrge esindaja, keda abistab Euroopa välisteenistus, on peamiseks kontaktisikuks ÜRO-le, Kesk-Aafrika Vabariigi ja naaberriikide ametiasutustele, Aafrika Liidule, Kesk-Aafrika Riikide Majandusühendusele ning teistele asjakohastele rahvusvahelistele ja kahepoolsetele osalejatele.

4. ELi operatsiooni ülema, liidu osalejate ja operatsiooni läbiviimiseks asjakohaste peamiste kohalike strateegiliste partnerite vahelise koostöö kord määratakse kindlaks tegevusplaanis.

Artikkel 8

Kolmandate riikide osalemine

1. Ilma et see piiraks liidu sõltumatust otsuste tegemisel või ühtset institutsioonilist raamistikku ning kooskõlas Euroopa Ülemkogu asjakohaste suunistega, võib kolmandaid riike kutsuda operatsioonil osalema.

2. Nõukogu volitab poliitika- ja julgeolekukomiteed kutsuma kolmandaid riike osalema ning tegema ELi operatsiooni ülema ja ELi sõjalise komitee soovitusel asjakohaseid otsuseid pakutava osaluse vastuvõtmise kohta.

3. Kolmandate riikide osalemist käsitlev üksikasjalik kord kehtestatakse lepingutega, mis sõlmitakse lähtuvalt ELi lepingu artiklist 37 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 218 sätestatud korras. Kui liit ja kolmas riik on sõlminud lepingu, millega kehtestatakse raamistik kõnealuse kolmanda riigi osalemise kohta liidu kriisiohjamismissioonidel, kehtivad sellise lepingu sätted EUFOR RCA kontekstis.

4. Kolmandatel riikidel, kes annavad operatsioonile EUFOR RCA märkimisväärse sõjalise panuse, on operatsiooni igapäevase haldamise seisukohast samad õigused ja kohustused kui operatsioonis osalevatel liikmesriikidel.

5. Nõukogu volitab poliitika- ja julgeolekukomiteed tegema asjakohaseid otsuseid panustajate komitee loomiseks, juhul kui kolmandad riigid peaksid andma märkimisväärse sõjalise panuse.

Artikkel 9

Liidu juhitava isikkoosseisu staatus

Liidu juhitavate üksuste ja isikkoosseisu staatust, sealhulgas privileege, immuniteete ja täiendavaid tagatisi, mida on vaja nende ülesannete täitmiseks ja tegevuse sujuvaks läbiviimiseks, käsitletakse lepingutes, mis sõlmitakse lähtuvalt ELi lepingu artiklist 37 ja ELi toimimise lepingu artiklis 218 sätestatud korras.

Artikkel 10

Rahastamiskord

1. ELi sõjalise operatsiooni ühiseid kulusid hallatakse otsuse 2011/871/ÜVJP alusel.

2. EUFOR RCA ühiste kulude lähtesumma on 25,9 miljonit eurot. Otsuse 2011/871/ÜVJP artikli 25 lõikes 1 osutatud lähtesumma protsent on 50 %.

Artikkel 11

Teabe avaldamine

1. Kõrgel esindajal on volitus avaldada kooskõlas nõukogu otsusega 2013/488/EL [1] käesoleva otsusega ühinenud kolmandatele riikidele asjakohastel juhtudel ja vastavalt EUFOR RCA vajadustele selle läbiviimisel koostatud ELi salastatud teavet järgmiselt:

a) kuni tasemeni, mis on sätestatud liidu ja asjaomase kolmanda riigi vahel sõlmitud kohaldatavas salastatud teabe kaitse lepingus; või

b) muudel juhtudel kuni tasemeni „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL".

2. Kõrgel esindajal on samuti volitus avaldada kooskõlas otsusega 2013/488/EL ÜRO-le ning Aafrika Liidule vastavalt EUFOR RCA vajadustele selle läbiviimisel koostatud ELi salastatud teavet kuni tasemeni „RESTREINT UE / EU RESTRICTED". Selle jaoks sõlmitakse asjakohased kokkulepped kõrge esindaja ning ÜRO pädevate asutuste ja Aafrika Liidu vahel.

3. Spetsiifilise ja vahetu operatiivvajaduse puhul on kõrgel esindajal samuti volitus avaldada kooskõlas otsusega 2013/488/EL vastuvõtjariigile operatsiooni läbiviimisel koostatud ELi salastatud teavet kuni tasemeni „RESTREINT UE / EU RESTRICTED". Selle jaoks sõlmitakse asjakohased kokkulepped kõrge esindaja ning vastuvõtjariigi pädevate asutuste vahel.

4. Kõrgel esindajal on volitus avaldada käesoleva otsusega ühinenud kolmandatele riikidele ELi salastamata dokumente, mis on seotud operatsiooni käsitlevate nõukogu aruteludega, mille suhtes kehtib vastavalt nõukogu kodukorra [2] artikli 6 lõikele 1 ametisaladuse hoidmise kohustus.

[1] Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

[2] Nõukogu 1. detsembri 2009. aasta otsus 2009/937/EL, millega võetakse vastu nõukogu kodukord (ELT L 325, 11.12.2009, lk 35).

5. Kõrge esindaja võib delegeerida sellised volitused ja õiguse sõlmida käesolevas artiklis osutatud kokkuleppeid Euroopa välisteenistuse töötajatele, ELi operatsiooni ülemale või ELi vägede juhatajale, tehes seda kooskõlas otsuse 2013/488/EL lisa VI jaoga VII.

Artikkel 12

Jõustumine ja lõpetamine

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

2. EUFOR RCA kaotab kehtivuse hiljemalt kuus kuud pärast täieliku operatsioonivõime saavutamist.

3. Käesolev otsus tunnistatakse kehtetuks alates ELi operatsiooni peakorteri sulgemise kuupäevast kooskõlas EUFOR RCA lõpetamiseks heakskiidetud kavadega ning mõjutamata otsuses 2011/871/ÜVJP kehtestatud EUFOR RCA raamatupidamisaruannete auditeerimist ja esitamist käsitlevaid menetlusi.

Brüssel, 10. veebruar 2014

Nõukogu nimel

eesistuja

C. ASHTON